

SØR-TRØNDELAG TINGRETT

DOM

Avsagt: 17.03.2015

Saksnr: 15-013593MED-STRO

Rettsens leder:

tingrettsdommer

Olav Magnus Hohle

Meddommere:

Aud Tove Riset Sundberg
Eirik Brede Rasmussen

Den offentlige påtalemyndighet

Statsadvokat Kaia Strandjord

mot

Advokat Tore Angen

DOM

1. [Redacted], er født [Redacted] og bor i [Redacted].

Ved tiltalebeslutning utferdiget av Trøndelag statsadvokatembeter 19. februar 2015 er han satt under tiltale ved Sør-Trøndelag tingrett for overtredelse av

I Straffeloven § 231 første straffalternativ jf § 232

for under særdeles skjerpene omstendigheter, å ha bevirket at en annen ble tilføyet betydelig skade på legeme eller helbred.

Grunnlag:

Ved to anledninger i henholdsvis februar og mars 2014 på Melhus, blandet han de abortfremkallende legemidlene Mifepristone og Miseprostol i drikken til [Redacted].

[Redacted]. Dette førte til at F. [Redacted] aborterte 22. mars 2014 i 12. svangerskapsuke.

II Straffeloven § 245, tredje straffalternativ

for å ha avbrutt et svangerskap uten at de lovlige indikasjoner for et slikt inngrep er tilstede, eller uten at vedtak om avbrudd er truffet av noen som har myndighet til det, under særdeles skjerpene omstendigheter og uten kvinnens samtykke.

Grunnlag:

Ved tid og på sted som beskrevet under post I forholdt han seg som der beskrevet

Hovedforhandling ble holdt i Sør-Trøndelag tingrett 9. og 10. mars 2015. Tiltalte møtte og erkjente seg skyldig etter begge forhold i tiltalebeslutningen.

Retten mottok forklaring fra sju vitner inkludert ett sakkyndig vitne, og det ble foretatt slik dokumentasjon som framgår av rettsboken.

Aktor la ned følgende påstand:

"T. [Redacted], dømmes for overtredelse av straffeloven § 231 første straffalternativ jf. § 232 og § 245 tredje straffalternativ til fengsel i 7 år.

Han tilkommer en dag i varetekt."

Bistandsadvokaten la ned slik påstand:

"T. [Redacted] dømmes til å betale oppreisningserstatning til fornærmede J. [Redacted] oppad begrenset til kr. 300 000 innen 2 - to - uker etter at dommen er forkynt, med tillegg av lovens forsinkelsesrente fra forfall til betaling finner sted."

Forsvarer la ned påstand om at tiltalte anses på mildeste måte.

Rettenns vurdering

Retten legger følgende forhold til grunn som bevist ut over enhver rimelig og fornuftig tvil:

Skyldspørsmålet – tiltalebeslutningen post I og II:

Sakens bakgrunn:

Tiltalte og fornærmede, [redacted], a møtte hverandre da de gikk på videregående skole. De ble bedre kjent da tiltalte arbeidet i en Bunnpris-butikk på [redacted] mens fornærmede bodde i nærheten. De innledet etter hvert et intimt forhold, noe som førte til at fornærmede ble gravid i 2009. I 2010 fikk de datteren sammen. [redacted] har fast bosted hos sin mor. Fra 2013 og frem til i dag har tiltalte hatt samvær med datteren annenhver helg fra torsdag til søndag og i feriene.

Tiltalte har i tillegg sønnen [redacted], født [redacted] fra et tidligere forhold. [redacted] bor annenhver uke hos tiltalte, noe retten kommer tilbake til nedenfor.

Både tiltalte og fornærmede har forklart at de passet dårlig sammen. Det var en del uoverensstemmelser mellom dem, blant annet i forbindelse med spørsmål knyttet til datteren. De var derfor ikke kjærester i tradisjonell forstand, men møttes likevel fra tid til annen.

Tiltalte ble ferdig utdannet sykepleier i 2013.

Hendelsesforløpet:

Den 10. januar 2014 besøkte tiltalte fornærmede i forbindelse med bursdagsfeiring hjemme hos fornærmede, og i løpet av kvelden hadde de samleie. På dette tidspunkt var tiltalte for øvrig samboer med en annen kvinne, men ikke moren til [redacted].

Nøyaktig en måned etter, 10. februar 2014, fant fornærmede ut at hun var blitt gravid og hun varslet tiltalte dagen etter ved å sende ham en tekstmelding. Tiltalte har forklart at han reagerte med "sjokk", han var frustrert og visste ikke hva han skulle gjøre. Han var "langt nede" og vurderte å ta sitt eget liv.

Allerede 11. februar 2014 oppsøkte fornærmede sin fastlege, [redacted] og orienterte henne om situasjonen. [redacted] bekreftet i retten at fornærmede hadde gitt klart uttrykk overfor henne at hun ikke ville ta abort. Fornærmede ble henvist til ultralyd.

Dagen etter kom tiltalte på besøk til fornærmede og tilkjennega at han mente at hun måtte ta abort. Ifølge fornærmede forsøkte han å overtale henne til dette, men fornærmede ville ikke og var derfor fast bestemt på å gjennomføre svangerskapet. Ved gjentatte anledninger over flere dager sendte tiltalte tekstmeldinger til fornærmede der han henstilte henne om å ta av abort, blant annet av hensyn til deres felles datter . Han ga også uttrykk for at han var glad i samboeren sin og ikke ville miste henne.

Etter ca en uke forandret tiltalte seg, og han ga blant annet uttrykk for at han ikke ville at det denne gangen skulle bli like vanskelig for dem å samarbeide som det hadde vært med .

1. Tiltalte ville møte fornærmede, og fornærmede dro hjem til ham.

Fornærmede var kvalm og uvel under svangerskapet, og tiltalte ga henne tablett for blant annet å holde på væskebalansen. De gangene han var på besøk hos henne i denne perioden – opptil 2-3 ganger pr. uke - hadde han som regel med seg noe å drikke. Han sendte i tillegg tekstmeldinger og spurte hvordan det gikk med henne. Fornærmede syntes oppførselen hans var merkelig, og hun opplevde å bli litt paranoid fordi tiltalte hadde forandret seg helt på så kort tid.

Tiltalte har forklart at han ca 9-10 dager etter han fikk vite om graviditeten søkte på internett under navnet "abortion pill". Han skaffet seg mye informasjon om dette temaet, lastet ned flere artikler om hvordan pillene skulle tas, hvordan de virket, bivirkninger osv. Han fant også ut at de aktuelle pillene "Mifepriston" og "Misoprostol" kunne knuses og blandes i mat eller drikke. Han bestilte pillene via et indisk nettsted, og fikk en bekreftelse på at bestillingen hadde gått i gjennom. Etter ca 5-6 dager mottok han pillene i posten.

Den 24. eller 25. februar 2014 var tiltalte på besøk hjemme hos fornærmede. Fornærmede var uvel, og tiltalte ga henne en tablett inneholdende "Mifepriston". Han har erkjent at han sa til fornærmede at dette var en tablett mot hodepine. Gjennom informasjon tiltalte hadde fått via internett og forsendelsen som han mottok pr. post, legger retten til grunn at tiltalte var kjent med at man i tillegg til å gi "Mifepriston" skulle ta fire tablett "Misoprostol" i løpet av de neste 24 timene. Han var videre kjent med at dette var abortfremkallende midler. Disse fire tablettene ble imidlertid ikke benyttet. Tiltalte la dessuten igjen en pakke piller som han sa var smertestillende. Fornærmede gikk inn på internett, og fant ut at dette stemte.

Fornærmede hadde smerter og blødninger. Hun ble kjørt til sykehuset, og trodde at hun hadde spontanabortert. Da fornærmede kom hjem igjen var hun lei seg, og tiltalte kom på besøk og trøstet henne.

Etter denne hendelsen bestilte tiltalte ultralyd ved et privat legesenter i Trondheim, og fornærmede fikk time allerede et par dager etter hendelsen, dvs. rundt 26. - 28. februar

2014. Tiltalte ble med på undersøkelsen. Han har forklart at bakgrunnen for at han bestilte ultralydundersøkelse var at han ville finne ut om fornærmede hadde abortert, og han ville forsikre seg om at det ikke hadde skjedd henne noe. Tiltalte forklarte at "det var litt sjokkerende for min del" da han så at fosteret fremdeles levde.

Tiltalte forklarte at han ble rådvill, og han visste ikke hva han skulle gjøre. Han sto overfor et dilemma: Skulle svangerskapet gå sin gang eller skulle han forsøke en gang til? Etter at han hadde lest ny informasjon på internett om at det var fare for misdannelser på fosteret etter et mislykket forsøk på abort ved å ta abortpillen, bestemte han seg for å forsøke på nytt. Tiltalte har forklart at han fikk samvittighetskvaler, og han hadde ikke samvittighet til at han hadde skyld i at barnet kunne ha blitt født med misdannelser.

Etter å ha foretatt denne vurderingen bestilte tiltalte en ny forsendelse med de sammen medikamentene på internett. Han mottok etter noen dager en pakke som inneholdt en tablett med virkestoffet "Mifepriston" og fire tabletter "Misoprostol".

Ca kl.10.00 fredag 21. mars 2014 sendte tiltalte en tekstmelding til fornærmede og ba henne om å komme på besøk til ham. Han hentet henne på hennes bopel, og de kjørte hjem til tiltalte. Tiltalte laget smoothie bestående av blåbær, jordbær, jus og yoghurt, og han blandet en pille inneholdende "Mifeproston" og en pille "Misoprostol" i smoothien. Da fornærmede fikk servert smoothien bemerket hun at hun syntes at den smakte bittert, og tiltalte blandet den ut litt mer med bær, slik at smaken ble mindre bitter. Fornærmede drakk nesten en hel kopp smoothie, og tiltalte smakte også litt på smoothien selv.

Tiltalte og fornærmede gikk deretter en tur i Bymarka i Trondheim. På turen tok tiltalte med seg to flasker inneholdende smoothie, selv om fornærmede bare ville ha med vann. Under turen kjente fornærmede at hun begynte å bli slapp og uvel. Etter at turen var ferdig dro de hjem til fornærmede, og tiltalte ønsket å ha sex med henne. Hun ønsket ikke dette, tiltalte overtalte henne, hun ga til slutt etter og de hadde samleie.

Fornærmede følte seg stadig dårligere ut over ettermiddagen, og hun lå på sofaen med smerter. Hun fikk en tablett med smertestillende. Ca kl. 15.00 skulle hun hentes i barnehagen, og rundt kl. 17.00 laget tiltalte middag til dem. Fornærmede var i dårlig form, og hun spiste derfor ikke. Ca kl. 18.00 dro tiltalte hjem til seg selv, og fornærmede la seg til søs ca kl. 19.00.

Magesmertene ble mer og mer intense ut over kvelden, og fornærmede forklarte at hun hadde så vondt at hun trodde hun skulle dø. Hun sendte en sms til tiltalte og ba ham om å kjøre henne til sykehuset. Tiltalte svarte at han ikke hadde mulighet for å komme, og ba henne i stedet om å legge seg i badekaret. Fornærmede ble desperat, skrek av smerter, og trengte hjelp. Hun ringte eller sendte tekstmelding til moren sin og venninnen

1. Venninnen dro straks hjem til fornærmede og så at hun hadde forferdelige

smertes i kombinasjon med dødsangst. Etter at [redacted] hadde vært der i ca en time - rundt kl. 20.30 – 20.45 - gikk fornærmede på toalettet og konstaterte raskt at hun hadde abortert. Fornærmede var da i 12. svangerskapsuke. Etter at hun aborterte forsvant smertene raskt, og hun følte seg i mye bedre form. Tiltalte besøkte fornærmede dagen etter, og hun opplevde at han var veldig stresset.

Mandag 24. mars 2014 konsulterte fornærmede sin fastlege igjen. Av legejournalen fra [redacted] fremgår at fornærmede reagerte på smoothien som tiltalte ga henne fordi den var påfallende bitter, og hun lurte på om tiltalte kunne ha gitt henne noe som fremkalte aborten. Det ble tatt blod- og urinprøve av fornærmede, og prøvene ble sendt til St. Olavs Hospital, avdeling for klinisk farmakologi.

Den 26. mai 2014 fikk fastlege [redacted] telefon fra avdelingssjef/overlege [redacted] ved farmakologisk avdeling ved St. Olavs Hospital, som opplyste at det var påvist "Mifepriston" i prøven som ble tatt av fornærmede. St. Olavs Hospital sendte deretter prøven til et laboratorium i Paris for å få en bekreftelse på at resultatet var korrekt.

I underkant av en måned etter, 23. juni 2014, ringte overlege [redacted] til fornærmedes fastlege på nytt og orienterte om at det skriftlige svaret de hadde fått fra laboratoriet i Paris bekreftet funn i en mengde som var forenlig med inntak av en dose noen dager før prøven ble tatt.

Dagen etter ringte [redacted] til fornærmede og orienterte henne om funnene. Fornærmede formidlet til legen sin at hun ikke ønsket å anmelde saken til politiet, blant annet av hensyn til [redacted]

Fornærmede ringte tiltalte og orienterte ham om hva hun hadde hørt av fastlegen sin. Tiltalte gråt, og sverget på at han ikke hadde gjort dette. I slutten av juni 2014 kom tiltalte på besøk til fornærmede og fastholdt at han ikke var skyldig i hennes mistanker mot ham.

Fornærmede ble henvist til polikliniske samtaler ved Tiller DPS, og møtte til behandling hos en psykolog noen ganger. Hun hadde i løpet av de ukene som hadde gått opparbeidet seg et sinne mot tiltalte, og klarte ikke å leve med mistanken som hang over ham.

Den 21. august 2014 var fornærmede hos fastlegen sin på nytt, og fornærmede ba legen om å anmelde forholdet til politiet for henne. Dr. [redacted] kontaktet deretter Sør-Trøndelag politidistrikt 27. august 2014, hvorefter politiet satte i gang bred etterforskning av saken.

Tiltalte ble pågrepet 18. september 2014 og det ble samtidig foretatt ransaking hjemme hos ham. Han ble avhørt samme dag og benektet straffeskyld. Tiltalte ble avhørt andre gang 29. oktober 2014 og benektet fortsatt straffeskyld. Først i tredje avhør av ham

18. november 2014 tilsto han forholdet. Retten kommet tilbake til betydningen av dette under drøftelsen av straffutmålingen nedenfor.

Lovanvendelsen:

Tiltalebeslutningen post I gjelder overtredelse av straffeloven § 231 første straffalternativ jf. § 232. Straffeloven § 231 forutsetter at det dreier seg om "en betydelig skade paa legeme eller helbred". Det følger av straffeloven § 9 annet ledd at det anses som en betydelig skade når "Forbrydelsen øves mod en svanger Kvinde, og Fosteret som følge heraf faar Skade eller gaar tilgrunde."

Straffeloven § 232 viser til blant annet straffeloven § 231, og slår fast at dersom handlingen er forsettlig utført "ved hjelp av Gift eller andre Stoffe, der er i høy Grad farlige for Sundheden", forhøyes strafferammen til 21 års fengsel.

Tiltalebeslutningen post II – straffeloven § 245 tredje straffalternativ regulerer ulovlig svangerskapsavbrudd uten kvinnens samtykke.

Ut fra det faktum retten har lagt til grunn ovenfor finner retten det klart at alle tre bestemmelsene kommer til anvendelse, og de objektive vilkår for straff er dermed oppfylt.

Retten legger til grunn som bevist ut over enhver rimelig og fornuftig tvil at tiltalte opptrådte med forsett, og videre i den kvalifiserte formen overlegg: Han hadde nøye planlagt handlingen som førte til at fornærmede aborterte 21. mars 2014.

Både de objektive og subjektive vilkår for straff er dermed oppfylt. Han dømmes etter tiltalebeslutningen post I og II.

Straffutmålingen

Strafferammen etter straffeloven § 231 jf. § 232 er som påpekt ovenfor i dette tilfellet 21 års fengsel, mens strafferammen for overtredelse av straffeloven § 245 tredje straffalternativ er fengsel i 15 år.

Bestemmelsene anvendes idealkonkurrens, jf. straffeloven § 62. I Rt-2013-287 uttalte Høyesterett i avsnitt 11 at ved idealkonkurrens er den "vanlige tilnærmingen til straffutmålingen ... å ta utgangspunkt i det som fremstår som det grunnleggende forholdet, ... og skjerpe straffen fordi handlingen også rammes av andre straffebud."

Ved lovendring trådt i kraft 25. juni 2010 ble minimumsstraffen for overtredelse av straffeloven § 231 hevet fra to til tre års fengsel. Av forarbeidene til loven – Prop. 97 L (2009-2010) pkt. 6.4.2 fremgår at departementet i tillegg ønsket å skjerpe normalstraffenivået.

Det foreligger ikke sammenlignbar rettspraksis for overtredelser av straffeloven § 245 - den forrige Høyesterettsdommen var fra 1970 og gjaldt et helt annet og mindre alvorlig saksforhold. Når det gjelder overtredelser av straffeloven § 231 dreier rettspraksis seg som regel om saker som har ført til alvorlige fysiske skader for fornærmede etter forsettlig voldshandlinger. Problemstillingen blir derfor en annen i nærværende sak.

Uansett kan retten konstatere at domstolene etter lovendringen i 2010 har fulgt opp lovgivers klare signaler om et skjerpet straffenivået for overtredelser av straffeloven § 231, se blant annet Rt-2013-516, LA-2012-202735 og LA-2014-115400.

Når det gjelder den konkrete straffutmålingen har retten derfor vært noe i tvil om straffens lengde.

I straffeskjerpende retning legger retten vekt på at allmennpreventive hensyn taler for en streng reaksjon. Tiltalte har gjennom sine handlinger synliggjort at det er lett å få tak i ulovlige abortfremkallende midler på internett.

Også handlingens objektive grovhet er etter rettens syn klart straffskjerpende. Tiltalte har ved to anledninger gitt fornærmede abortfremkallende midler uten at hun var klar over det. Den andre gangen førte til at fosteret døde i morens liv.

Tiltalte unnlot også å undersøke om fornærmede hadde sykdommer som gjorde at de aktuelle medikamentene representerte en ekstra fare for henne, eksempelvis om hun hadde allergier, astma eller tidligere hadde hatt binyresvikt.

Retten finner det dessuten svært straffskjerpende at tiltalte er sykepleier, og på det vis også misbrukte sin kompetanse.

På side 7 ovenfor konkluderte retten med at tiltalte hadde opptrådt med overlegg - han har planlagt handlingen. Etter rettens syn har tiltalte gått frem på en nøye kalkulert og kynisk måte. Da han ikke lyktes i å overtale fornærmede til å ta abort begynte han å søke på internett for å finne informasjon om abortpillen. Etter å ha satt seg inn i dette og bestilt pillene på internett, la han om strategien overfor fornærmede i den forstand at han viste forståelse og skulle hjelpe henne. Han fant ut at pillene også kunne gis etter at de ble knust og dermed kunne blandes i blant annet drikken til fornærmede.

For at fornærmede ikke skulle få mistanke om at hun første gangen i slutten av februar 2014 fikk abortpiller, la han igjen smertestillende piller. Videre var det han som tok initiativ til at fornærmede skulle ta ultralyd for å finne ut om fosteret levde, og han bestilte pillene en gang til etter at det første forsøket var mislykket sett fra hans side.

Når det gjelder gjennomføringen av den andre forgiftningen, finner retten det tilstrekkelig å vise til beskrivelsen i dommen ovenfor. Handlingene viser at tiltalte over flere uker har vist et fast forbrytersk forsett.

I straffskjerpene legger retten også vekt på fornærmedes opplevelser av det som skjedde. Tiltalte er far til deres felles datter, og klarte å etablere et tillitsforhold til fornærmede som han senere utnyttet. Fornærmede ble kvalm, fikk blødninger, sterke smerter i magen, hadde dødsangst og aborterte uten at hun ønsket det. Det er nok likevel de psykiske ettervirkningene som har ført til den største belastningen for fornærmede på sikt, noe retten kommer tilbake til under drøftelsen av oppreisningen nedenfor.

Uten de formildende hensyn finner retten at straffnivået i saken bør ligge i overkant av 7 års fengsel.

I formildende retning legger retten vekt på at tiltalte har erkjent straffeskyld. Selv om erkjennelsen hans anses som uforbeholden etter straffeloven § 59 annet ledd, finner ikke retten at den kan tillegges stor vekt. Gjennom fornærmede ble tiltalte allerede i juni 2014 kjent med at det ble funnet spor av Mifeproston i blodet hennes, men han nektet hardnakket. Han hadde også mulighet for å erkjenne straffeskyld under det første avhøret av ham 18. september 2014.

I det andre avhøret 29. oktober 2014 ble han foreholdt at politiet hadde snudd mange steiner i saken, og at politiet var kjent med en skypelogg med en viss "Finn Anderson" som viste at de hadde hatt en samtale angående bestilling av varer på internett. Tiltalte ville ha en pause i avhøret og forsøkte forgjeves å ta kontakt med sin daværende forsvarer. På grunn av at han ikke fikk tak i sin forsvarer, valgte han å avbryte avhøret.

Først i det tredje avhøret 18. november 2014 tilsto tiltalte forholdet, etter å ha blitt foreholdt nye opplysninger som knyttet til ham til å ha kjøpt abortfremkallende midler på internett. Han ble også vist en konvolutt og bilder av tilsvarende tablettene som han hadde mottatt, i forbindelse med at politiet hadde foretatt en tilsvarende bestilling av tabletter fra samme nettsted som tiltalte.

Først da tiltalte ble foreholdt fellende bevis valgte han å tilstå. Etter rettens syn har derfor tilståelsen først og fremst gjort pådømmelsen enklere for fornærmede, i tillegg til at den har hatt en viss prosessøkonomisk betydning.

Tiltalte har sønnen sammen med . De har delt omsorg for gutten, slik at han bor 50 % av tiden hos hver av foreldrene.

Etter FN's barnekonvensjon artikkel 3 nr. 1 skal hensynet til barnets beste være et grunnleggende hensyn "ved alle handlinger som berører barn", enten de foretas av domstoler eller andre myndighetsorganer. Tilsvarende fremgår også av den nye bestemmelsen i Grunnloven § 104, slik den lyder etter endringen i mai 2014. Dette prinsippet skal også gjelde ved behandling av straffesaker. Artikkel 3 nr. 1 er også en prosedyrebestemmelse, " i den forstand at avgjørelser som gjelder barn, både må vise at barnets interesser er identifisert, og hvordan de er veiet mot andre hensyn", jf. avsnitt 65 i Rt-2015-93.

Etter initiativ fra retten ble i innkalte som vitne i saken, og hun ble spurt om hvilke konsekvenser en soning av en lengre fengselsstraff ville få for omsorgen for . Bergmann forklarte at hun i tillegg til på halvtid har eneomsorgen for en datter på to år som hun har på heltid. Videre orienterte om at hun sliter med to kroniske sykdommer; en fordøyelsessykdom og Bechtrevs, og hun er avhengig av jevnlig behandling på sykehus, trening og fysioterapi for å holde den i sjakk. Ifølge er svært avhengig av sin far, og tiltalte hadde i en periode på fire år frem til 2014 daglig omsorg for gutten. mente at hun alene ikke ville være i stand til å ha omsorgen for . Hun har heller ikke familie i Trondheim som kan avlaste henne med omsorgen.

Retten har vurdert dette forholdet opp mot Norges forpliktelse etter FN's barnekonvensjon, men har kommet til at hensynet til omsorgen for gutten ikke kan tillegges vesentlig betydning ved straffutmålingen. kan få avlastning for barnet gjennom barnevernet, og det er ikke klarlagt i hvilken grad tiltaltes nettverk eventuelt kan bidra.

Riktignok er det eksempler i rettspraksis på at omsorgsansvar for barn har fått stor betydning ved straffutmåling, eksempelvis Rt-2011-1744, der en kvinne fikk samfunnsstraff etter befatning med 90 kg. hasj. Hun var eneforsørger for en datter og det var ingen andre omsorgsalternativer utenom barnevernet. I tillegg hadde hun samarbeidet med politiet helt fra starten av og dessuten bidratt til å oppklare saken.

Retten viser i tillegg til uttalelsen i Rt-2015-289 A, som gjaldt spørsmål om utlevering av en mann som hadde deltatt i folkemord i Rwanda, og som hadde oppholdt seg som flykning i Norge siden 1999, var gift og hadde 3 barn her. I avsnitt 67 i denne kjennelsen uttalte Høyesterett blant annet følgende: "Ved den komplementære vurderingen etter grunnloven § 104 og barnekonvensjonen art. 3 legger jeg til grunn at terskelen for å kunne gi barnets interesser absolutt prioritet, må være tilsvarende svært høy ved grove forbrytelser."

Selv om saksforholdet i den saken var av en helt annen karakter enn det man står overfor i nærværende sak, viser uttalelsen at det skal mye til før hensyn til barn får avgjørende betydning i alvorlige straffesaker.

Retten legger til grunn at tiltalte uansett må påregne flere års fengsel, og han vil derfor over lengre tid være avskåret fra normal kontakt med begge sine barn. I en sak av så alvorlig karakter som det vi her står overfor vil derfor de allmennpreventive hensyn være de dominerende. Retten viser også til at kriminalomsorgen i dag også legger bedre til rette for kontakt mellom innsatte og barn enn hva tilfellet var tidligere.

Etter en samlet vurdering er retten kommet til at straffen passende settes til fengsel i 6 år.

Varetektsfradraget er en dag.

Rettighetstap

Tiltalte er som nevnt innledningsvis i dommen utdannet sykepleier. Aktor har ikke påstått at tiltalte fradømmes retten til å inneha stilling som sykepleier.

Retten kan av eget tiltak eventuelt idømme dette, jf. straffeprosessloven § 38 annet ledd.

Etter en konkret vurdering har retten komme til at tiltalte ikke bør idømmes denne straffen i tillegg til ubetinget fengsel. Handlingene tiltalte dømmes for ble ikke begått i egenskap av sykepleier, og terskelen for å idømme rettighetstap er høyere når lovbruddet ikke har skjedd i forbindelse med utøvelsen av yrket. Tiltalte er for tiden heller ikke i arbeid. For øvrig viser retten til at helsemyndighetene forbereder sak mot tiltalte med sikte på at han eventuelt mister autorisasjonen som sykepleier.

Retten har derfor komme til at tiltalte ikke idømmes rettighetstap etter straffeloven § 29, jf. § 33.

Oppreisning

Bistandsadvokaten har på vegne av fornærmede fremmet krav om oppreisning, oppad begrenset til 300 000 kroner.

Etter skadeserstatningsloven § 3-5 første ledd bokstav a jf. § 3-3 kan skadevolder pålegges å betale erstatning "for den voldte tort og smerte og for annen krenking eller skade av ikke-økonomisk art".

Retten finner det klart at betingelsene for å idømme oppreisning er oppfylt.

Når det gjelder utmålingen av oppreisningen skal det etter rettspraksis blant annet legges vekt på skadevolders skyld, handlingens objektive grovhet, fornærmedes subjektive opplevelse av krenkelsen og arten og omfanget av skadevirkningene, jf. blant annet Rt-2005-289.

Flere av de momentene som har betydning ved straffutmålingen vil også ha betydning ved utmålingen av oppreisningen, og retten viser til drøftelsen ovenfor. Retten peker spesielt på at den utviste skyld, herunder den planlagte handlingen over tid i seg selv er et moment for at tiltalte bør idømmes et betydelig beløp i oppreisning. Videre har han mot fornærmedes vilje tatt livet av deres ufødte barn og samtidig forsettlig utsatt henne for betydelige fysiske smerter.

Hendelsen har vært traumatisk for fornærmede; smertene var så sterke at hun trodde hun skulle dø. Når det gjelder de psykiske skadevirkningene har fornærmede forklart at hun var i sjokk og var forvirret. Fornærmede har hatt problemer med hvordan hun skal bearbeide sorgen og tapet, og det later til at det har vært vanskelig for henne å innse hva som egentlig har skjedd. Med bakgrunn i hva blant annet fornærmede mor, og venninnen forklarte, legger retten til grunn at hele situasjonen er uvirkelig for fornærmede. Hun har på sett og vis distansert seg fra hendelsen, og har blant annet valgt å arbeide mye for å slippe å forholde seg til det som har skjedd. Moren har også fortalt at fornærmede har forandret seg; før var hun glad og munter, men i dag er hun deprimert og har problemer med å stole på folk.

Etter rettens syn er det også en ekstra byrde for fornærmede at hun i fremtiden er nødt til å forholde seg til tiltalte på et eller annet vis, tatt i betraktning at de har et barn sammen.

Heller ikke når det gjelder utmålingen av oppreisning er det direkte sammenlignbar rettspraksis.

Til sammenligning nevnes at den veiledende norm for oppreisning til etterlatte etter drap er 200 000 kroner, jf. Rt-2010-1203. I Rt-2011-743 uttalte Høyesterett at den veiledende normen for oppreisning til en som utsettes for forsettlig voldtekt til samleie bør være 150 000 kroner.

Det er ingen tilsvarende normering av oppreisningsnivået for overtredelser av straffeloven § 231 jf. § 232, og rettspraksis gir derfor ikke et klar bilde. Oppreisningsnivået for alvorlige overtredelse av disse bestemmelsene varierer gjerne mellom 150 000 og 250 000 kroner, blant annet Rt-2013-516, LA-2012-202735 og LA 2013-62621.

Etter en samlet vurdering har retten kommet til at oppreisningen settes til 200 000 kroner.

Saksomkostninger:

Saksomkostninger er ikke påstått. Hensett til at tiltalte skal sone en lengre fengselsstraff og at han er dømt til å betale et betydelig beløp i oppreisning til fornærmede, idømmes han ikke oppreisning, jf. straffeprosessloven § 437 tredje ledd.

Dommen er enstemmig.

DOMSSLUTNING

1. _____, født _____, dømmes for overtredelse av straffeloven § 231 første straffalternativ jf § 232 og straffeloven § 245 tredje straffalternativ jf. straffeloven § 62 til fengsel i 6 - seks - år.

Varetekt kommer til fradrag med 1 - en - dag.

2. _____ dømmes til å betale oppreisningserstatning til _____ med 200 000 - tohundretusen - kroner innen 2 - to - uker fra dommens forkynnelse.

Domsforkynning

Dommen ble lest opp i nærvær av domfelte og hans forsvarer. Domfelte ble orientert om at dommen derved var forkynt for ham og om adgangen til å anke dommen, frist og framgangsmåte.

Han fikk utdelt "Rettledning til domfelte" og beskjed om at kopi av dommen vil bli sendt i posten med det første.

Tiltalte tok betenkningstid.

Retten hevet

Olav Magnus Hohle

Aud Tove Riset Sundberg

Eirik Brede Rasmussen